

Jerzy Brzozowski, Jerzy Siemiaszko

Dręstwo, st. 10, gm. Bargłów
Kościelny, woj. suwalskie, AZP
25-82/90

Informator Archeologiczny : badania 30, 20-21

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i mikrorylców. Odkryto kilka palenisk, z których część wiąże się prawdopodobnie z mezolitem. Większość zabytków znajdowała się na złożu pierwotnym (dotyczy to zwłaszcza północnej części stanowiska), o czym świadczy poziom orsztynu, który tak mocno scementował zabytki, że często znajdowano je w środku jego dużych brył. Dowodzi to późniejszego znacznego zwilgotnienia klimatu, co, jak wiadomo, można wiązać z okresem atlantyckim. Pewna część zabytków została przemieszczona po stoku południowym i wschodnim, gdzie pierwotnie znajdowało się duże jezioro. Prawdopodobnie uchwycono wschodni kraniec obozowiska.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Pracach i Materiałach Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi”.

Badania będą kontynuowane.

BIELAWA, st. 12,
gm. loco,
woj. wałbrzyskie,
AZP 88-25/21

- obozowisko kultury chojnicko-pieńkowskiej (mezolit)
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada z wczesnej epoki brązu

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jarosława Bronowickiego. Finansowane przez PSOZ. Stanowisko znane z badań w latach 1989 i 1990.

Bokiny, st. 63,
gm. Łapy, woj. białostockie

patrz: neolit

Chełm,
ul. Czarnieckiego 8, st. 144

patrz: wczesne średniowiecze

DREŚTWO, st. 10,
gm. Bargłów Kościelny,
woj. suwalskie,
AZP 25-82/90

- grób szkieletowy barwiony ochrą (mezolit)
- obozowisko (?) kultury niemeńskiej (przełom mezolitu i neolitu)

Stacjonarne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 29 lipca do 23 sierpnia przez mgr mjr Jerzego Brzozowskiego i Jerzego Siemaszko (Muzeum Okręgowe w Suwałkach). Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach. Drugi sezon badań. Kontynuowano badania rozpoczęte w 1995 r. Podobnie jak w sezonie poprzednim, wykopy otwierano na szczytach dwóch niewielkich wzniesień w obrębie wyspy w torfowisku, na których powierzchni podczas planigrafii odkryto fragmenty kości ludzkich, należących do typu kromanioidalnego. Przebadano powierzchnię 91 m².

Jeden z pochówków barwionych ochrą (grób nr 1) wydobyto w 1995 r., na kolejny (grób nr 2), niestety bardzo zniszczony przez orkę, natrafiono w 1996 r. w wykopie nr 3. Zmarły spoczywał w niewielkiej jamie grobowej, zorientowanej na linii północ-południe, z głową na południe. Na południe od głowy znajdowała się duża bryłka czystej ochry. W niektórych partiach jamy grobowej występowała ochra zmieszana z piaskiem, zaś w obrębie całego grobu – małe grudki tego barwnika i drobne fragmenty węgla drzewnego. Jama grobowa miała regularny, owalny kształt. Jej rozmiary wykluczają pochówek w pozycji wyprostowanej. Jakkolwiek zły stan zachowania grobu utrudnia interpretację, z zachowanych danych można wynioskować, że pierwotnie zmarły spoczywał na plecach, z nogami podkurczonymi w prawą stronę lub – jak w przypadku grobu nr 1 – podciągniętymi pod brodę. Brak było jakiegokolwiek wyposażenia. Nad kośćmi miednicy znaleziono pojedynczy fragment ceramiki, jednak fakt, iż tę część jamy grobowej naruszyła orka, uniemożliwia jego wiązanie z pochówkiem, tym bardziej że na stanowisku występowały liczne ślady osadnictwa z innych okresów. Szkielet zachował się fragmentarycznie – brak było znacznej części kości długich i kości czaszki. Część kośćca udało się wydobyć z humusu. Osobnik ten należał do archaicznego typu kromanioidalnego. Jakkolwiek datowanie ¹⁴C jest bardzo późne – 3805±70 BP (AMS Uppsala Ua-13085), w kontekście najnowszych badań nad epoką kamienia w północno-wschodniej Polsce grób ten należy wiązać z mezolityczną tradycją pochówków łowieckich. Na krawędzi torfowiska natrafiono na spływ warstwy kulturowej z licznymi zabytkami krzemiennymi i ceramiką kultury niemeńskiej ze schyłkowego mezolitu.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Suwałkach. Wyniki badań zostaną opublikowane w *Katolieke Universitet Leuven – materiały z konferencji „Prehistory-Mortuary Practices-Dead”, September 1999.*

Badania będą kontynuowane

DREŚTWO, st. 35,
gm. Bargłów Kościelny,
woj. suwalskie,
AZP 25-82/116

- obozowisko kundajskiego kręgu kulturowego (mezolit)
- obozowisko kultury niemeńskiej (przełom mezolitu i neolitu)
- ślady osadnictwa kultury ceramiki sznurowej (neolit)
- ślady osadnictwa z epok późniejszych: od okresu wpływów rzymskich po nowożytność

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 9 do 21 sierpnia przez Jerzego Brzozowskiego i Jerzego Siemaszko (Muzeum Okręgowe w Suwałkach). Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach. Pierwszy sezon badań. Stanowisko stanowi element zespołu osadniczego z epoki kamienia, zlokalizowanego w miejscu wyjścia rzeki Jęgrzni z jeziora Dręstwo. Badania, które miały na celu wstępne rozpoznanie stratygrafii i sprecyzowanie chronologii i charakteru stanowiska, przeprowadzono przy okazji stacjonarnych badań stanowiska nr 10 w Dręstwie. Założono 5 sondaży o wymiarach 1 x 1 m, łącznie przebadano powierzchnię 5 m².

Zabytki znaleziono jedynie w czterech sondażach (w piątym, położonym najbliżej rzeki, wystąpiły jedynie naturalne warstwy młodego torfu). Odkryto łącznie 798 artefaktów, z czego 236 zabytków krzemienych, 19 kamiennych, 246 fragmentów kości zwierzęcych (w tym fragmenty narzędzi) oraz 297 fragmentów ceramiki. Zdecydowana większość z nich to pozostałości po obozowisku kultury niemeńskiej z wszystkich faz jej rozwoju. Część zabytków krzemienych należy do mezolitycznego, kundajskiego kręgu kulturowego, a niewielka ilość ceramiki do kultury ceramiki sznurowej. Pojedyncze zabytki reprezentują epoki późniejsze (okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów, wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny). Układ warstw na stanowisku powtarzał się w każdym z czterech sondaży: warstwa spiaszczonego torfu (humus) – I naturalna, warstwa tłustego torfu (warstwa kulturowa?) – II naturalna, warstwa iluwium – III naturalna, warstwa gytii jeziornej lub gliny morenowej (calec) – IV i V naturalna.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Suwałkach. Wyniki badań zostaną opublikowane w wydawnictwach Muzeum Okręgowego w Suwałkach.

Badania będą kontynuowane.

Dudka, st. 1,
gm. Wydminy, woj. suwalskie

patrz: paleolit

Elk, st. 1 i 2,
gm. loco, woj. suwalskie

patrz: paleolit

GIBY, st. 2,
gm. loco,
woj. suwalskie,
AZP 18-88/67

- obozowisko kundajskiego kręgu kulturowego (mezolit)
- obozowisko z okresu od mezolitu do wczesnej epoki brązu
- ślady osadnictwa z późnego średniowiecza i okresu nowożytnego

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 9 do 12 października przez Anettę Ejdulis (Muzeum Okręgowe w Suwałkach). Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach. Pierwszy sezon badań. Stanowisko zostało odkryte podczas badań powierzchniowych AZP w 1982 r. W sezonie 1996 przebadano powierzchnię 11 m². Eksplorację prowadzono warstwami naturalnymi dzielonymi pomocniczo na warstwy mechaniczne, a materiał przesiewano przez sito.

Podłoże stanowiska zbudowane jest z piasków pochodzenia wodno-lodowcowego, pod którymi znajduje się piasek morenowy z gładzikami. Profile reprezentują następujący układ warstw: 1 – średnioziarnisty piasek barwy ciemnobrunatnej o miąższości 8–34 cm; 2 – średnioziarnisty piasek barwy pomarańczowej (iluwium) – 15–30 cm; 3 – średnioziarnisty piasek barwy jasnokremowej z wtrętami orsztynu. Materiał zabytkowy zalegał na głębokości od 20 do 80 cm od powierzchni wykopu, najliczniej w iluwium. Nie zauważono powiązania